

УДК 378.091.3:37.015.31:17.022.1(477.82)

DOI <https://doi.org/10.52726/as.pedagogy/2021.2.3>

Н. А. АНТОНЮК

кандидат педагогічних наук,

викладач циклової комісії психолого-педагогічних дисциплін,

Комунальний заклад вищої освіти «Луцький педагогічний коледж»

Волинської обласної ради, м. Луцьк, Україна

Електронна пошта: nadija3009@gmail.com

<http://orcid.org/0000-0002-4283-6629>

С. В. САВЧУК

викладач циклової комісії психолого-педагогічних дисциплін,

Комунальний заклад вищої освіти «Луцький педагогічний коледж»

Волинської обласної ради, м. Луцьк, Україна

Електронна пошта: svit0287@gmail.com

<http://orcid.org/0000-0002-9218-4913>

ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ДО НАСКРІЗНОЇ ВИХОВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

У статті висвітлено основні аспекти проблеми підготовки майбутніх учителів початкової школи до провадження наскрізної виховної діяльності. Проаналізовано останні нормативні документи, що визначають вимоги до педагогічної діяльності сучасних педагогів, та необхідні компетентності вчителя, визначено причини розширення їх кола для провадження успішної професійної діяльності сучасного вчителя. Розглянуто суть поняття «професійна підготовка» у поглядах науковців та рівні даного процесу. Акцентовано на важливості виховного компоненту в освітньому процесі. Зауважено, що освітній процес НУШ орієнтується на морально-етичні та соціально-політичні цінності, розглянуто генезис поняття «цінність». Вказано, що у Концепції Нової української школи виховання сильних рис характеру рекомендується здійснювати через наскрізний досвід, ключовим елементом якого має бути приклад вчителя. Висвітлено вплив учителя початкової школи на становлення особистості молодших школярів; важливість психолого-педагогічної компетентності вчителя початкової школи. Зазначено, що складовими підготовки до наскрізної виховної діяльності є не лише професійний, а і особистісний компоненти. Проаналізовано об'єм психолого-педагогічних дисциплін та педагогічної практики в процесі підготовки в закладі вищої освіти. Висвітлено особливості формування гуманних стосунків у процесі підготовки майбутніх учителів. Перераховано та найефективніші форми роботи для стимулювання процесу виховання студентів педагогічних коледжів. Зроблено спробу визначити поняття підготовки до наскрізної виховної діяльності. Акцентовано на важливості підтримки реформування освіти на рівні держави для забезпечення позитивного іміджу вчителів, а також на необхідності у постійному особистісному рості вчителя, формуванні вміння навчатись впродовж життя у процесі професійної підготовки майбутніх фахівців.

Ключові слова: вчитель початкової школи, професійна підготовка, виховання, цінності, наскрізна виховна діяльність.

1. Постановлення проблеми

Питання підготовки майбутніх учителів до професійної діяльності завжди було в центрі уваги психолого-педагогічної науки. Значення даної проблеми не піддавалось сумнівам, однак сучасні умови спричинили особливу актуальність розгляду питання становлення вчителя початкової школи відповідно до викликів та умов сучасного динамічного суспільства.

Інформаційне суспільство та легкий доступ до інформації вимагають формування позитивних особистих якостей підростаючого покоління. Важливим чинником удосконалення освітнього процесу ЗВО постає професійна підготовка майбутніх вчителів початкової школи до готовності виконання у педагогічній діяльності наскрізного виховання. Дослідження вищезазначеного завдання необхідне

для задоволення протиріч між високими потребами суспільства до рівня освіченості учнів, що містить у собі як навчальну так і виховну складові та готовністю випускників педагогічних спеціальностей до провадження такої педагогічної діяльності.

2. Аналіз попередніх досліджень

Питання оптимізації діяльності у закладах вищої освіти педагогічного спрямування висвітлені у працях В. Андрущенко, В. Бондаря, І. Зязюна, О. Пехоти, Л. Хорунжої. Питаннями пошуку шляхів удосконалення освітнього процесу ЗВО займаються О. Дубасенюк, В. Лозовий, О. Матвієнко. Проблему вдосконалення професійної підготовки майбутніх вчителів досліджували відомі педагоги: Л. Хомич, О. Лук'янченко, В. Чепікова, Н. Демидчук, Д. Тхоржевський та ін.

Мета статті. Проаналізувати сучасний стан дослідження проблеми у педагогічній теорії; розкрити основні вимоги та особливості підготовки майбутніх вчителів Нової української школи до наскрізної виховної діяльності в умовах здобуття професійної освіти.

Запровадження у школах концептуальних засад НУШ було спрямоване на задоволення потреби школярів у сучасній школі та нових підходах у навчанні. Концепція Нової української школи вимагає від учителя бути «агентом змін» і виконувати роль не лише наставника та джерела знань, а і коуча, фасилітатора, тьютора, модератора в індивідуальній освітній траєкторії дитини [Концепція], що означає давати підтримку дитині, направляти та коригувати її діяльність у навчанні та розвитку – здійснювати наскрізну виховну діяльність, адже метою нової школи є не лише нагромадження знань, а і вміння використовувати їх у повсякденному житті, виховати інноватора та громадянина, який вміє ухвалювати відповідальні рішення та дотримуватися прав людини.

Вислів В. О. Сухомлинського «Знання без виховання – меч у руках божевільного» в епоху інформаційного суспільства набуває нового значення. Динамічність умов навколишнього світу вимагає формування у здобувачів освіти компетентностей, які допоможуть їм успішно соціалізуватися (вільне володіння державною мовою; здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними

мовами; математична компетентність; компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій; інноваційність; екологічна компетентність; інформаційно-комунікаційна компетентність; навчання впродовж життя; громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей; культурна компетентність; підприємливість та фінансова грамотність) [Концепція].

Сьогодення вимагає зміни ролі та функцій вчителя здетермінованої: модернізацією системи освіти, що викликана потребою формування в учнів системи цінностей, яка дозволить їм самореалізовуватись, бути соціально-відповідальними та спроможними до частотої зміни способів життєдіяльності; створенням нової парадигми освіти, в умовах якої засвоєння викладених учителем знань є недостатнім, а здобувач освіти має бути не об'єктом, а активним суб'єктом освітнього процесу; інформатизацією всієї системи освіти.

Сучасне суспільство потребує системи освіти інноваційного типу, в умовах якої було б можливим формування в учнів умінь до проєктивної детермінації майбутнього, відповідальності, віри в себе, свої сили та професійні здібності, вмінні провадити наскрізну виховну діяльність. Принципові зміни освітньої парадигми полягають в оновленні методологічних підходів до організації педагогічної підготовки сучасних випускників педагогічних спеціальностей, а особливо майбутніх вчителів початкової школи.

Вважаємо за потрібне, в межах даного дослідження, розглянути суть поняття «професійна підготовка» у психолого-педагогічній літературі. Глибокий аналіз даної дефініції здійснено в працях В. Семиченко. Дослідниця розглядає її в наступних аспектах: як процес, у якому відбувається професійне становлення майбутніх спеціалістів; як мету і результат діяльності ЗВО; як сенс включення студента у навчально-виховну діяльність [Семиченко]. Р. Кубанов акцентує на засвоєнні теоретичного матеріалу та формування необхідних особистісних професійних якостей під час організованого, професійно спрямованого навчального процесу [Кубанов : 27–32].

С. Сисоева та І. Соколова визначають поняття «професійна підготовка» як систему, що містить

у собі значну кількість упорядкованих підсистем і характеризуються відносно стійкою цілісною, ієрархічною побудовою, наявністю суб'єкта та об'єкта, розгалуженими внутрішніми й зовнішніми зв'язками та відносинами. Дослідниці розуміють поняття «професійна підготовка майбутнього фахівця», як: «неперервний і керований процес набуття особистістю суб'єктивного досвіду професійної діяльності, що дозволяє системно та цілісно сприймати дійсність і діяти на основі гуманістичних ціннісних орієнтацій, закладених у сучасних освітніх концепціях неперервності, гуманізації освіти і професійної підготовки фахівців у вищих навчальних закладах для формування професійної компетентності особистості та успішної праці з урахуванням сучасних вимог ринку праці» [Сисоєва : 133]. Беручи до уваги той факт, що сучасні умови ринку праці в галузі освіти постійно оновлюються, цього потребує і професійна підготовка майбутніх вчителів.

Цікавим для нашого дослідження є погляд І. М. Богданової, яка виокремлює три основних підходи до функціонування процесів оновлення педагогічної освіти: «Макрорівень – оновлення педагогічної освіти в сучасній Україні, мезорівень – професійно-педагогічної підготовки майбутніх учителів, мікрорівень – навчально-виховного процесу» [Богданова : 51]. Зазначимо, що для нової парадигми освіти, постійного удосконалення потребують усі зазначені рівні, проте в контексті нашого дослідження акцентуємо увагу на мезорівень, як такий, що забезпечує реалізацію професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи.

Слід зазначити, що перейменування навчально-виховного процесу в освітній не зменшує ролі виховання у ньому. Затвердження нового стандарту початкової освіти, спрямованого на формування ключових компетентностей, створює принципово нову ситуацію у вітчизняній освіті. Підтвердження цього знаходимо у Концепції Нової української школи, де виховний процес розглядається, як невід'ємна складова всього освітнього процесу і пропонується вживати поняття «освіта», «освітній процес» у значенні, що охоплює навчання, виховання і розвиток.

Освітній процес орієнтується на загальнолюдські цінності, зокрема морально-етичні

(гідність, чесність, справедливість, турбота, повага до життя, повага до себе та інших людей), соціально-політичні (свобода, демократія, культурне різноманіття, повага до рідної мови і культури, патріотизм, шанобливе ставлення до довілля, повага до закону, солідарність, відповідальність) [Сидоренко : 121–128].

Виховання, як відомо, є складним і багатограничним процесом формування особистості, основна мета якого – всебічний та гармонійний розвиток особистості. Відповідно, виховна діяльність – це діяльність, спрямована на створення оптимальних умов для всебічного та гармонійного розвитку особистості (фізичного, психічного та соціального).

У Концепції НУШ виховання сильних рис характеру та чеснот рекомендується здійснювати через наскрізний досвід. Освітній процес Нової української школи необхідно організовувати за моделлю поваги до прав людини, демократії, підтримки добрих ідей. Ключовим виховним елементом якої має бути приклад учителя, який покликаний зацікавити дитину [Концепція].

Аналіз філософської, соціологічної, психологічної і педагогічної літератури лексичних значень слів «вартість», «цінність» на санскритській, латинській, англійській та багатьох інших мовах, засвідчує, що слова «Value», «Valeur» (цінність, вартість) виражають властивість, яка належить предметам. Генезис поняття «цінність» показує, що в ньому були з'єднані три значення: характеристика зовнішніх властивостей предметів, психологічні якості людини, відносини між людьми, їх спілкування, завдяки якому цінності набувають значення.

Завдання виховання полягає, в тому, щоб допомогти особистості, що росте, здійснити свідомий вибір суспільних цінностей і сформулювати на їх основі стійку, несуперечливу, індивідуальну систему орієнтацій, здатну забезпечити саморегуляцію мотивацію її поведінки та діяльності. Високий рівень сформованості ціннісних орієнтацій дозволяє людині вибірково відноситися до навколишніх явищ і предметів, адекватно сприймати та оцінювати їх суб'єктивну значущість, тобто орієнтуватися в світі матеріальної і духовної культури.

З вищесказаного зрозумілим є той факт, що необхідним є врахування психолого-педагогічної підготовки вчителя, оскільки,

відповідальність за формування компетентностей несе учитель, тому його професійна підготовка потребує нового рівня.

Тому, необхідно виокремити зміст психолого-педагогічної підготовки вчителя в контексті нових завдань, що витікають з нового стандарту та інших нормативно-правових документів у сфері освіти, і якою має бути організація освітнього процесу у ЗВО, щоб випускники були готовими до формування гармонійно-розвинutoї особистості школяра.

Оскільки, однією з найважливіших цілей освіти є не передача знань, а формування умінь самостійно навчатись впродовж життя, це впливає на побудову освітнього процесу здобувачів освіти, адже наскрізне виховання, що будується на формуванні цінностей, відбувається не поза предметним змістом, а в умовах організованої роботи з кожною дитиною в середині цього процесу під керівництвом вчителя. Для реалізації нових завдань майбутній вчитель початкової школи повинен навчитися вибудовувати спільну з учнями освітню діяльність, формувати цінності та керувати цією складною формою організації навчання без тривалої адаптації.

Зазначені умінь формуються у процесі вивчення психолого-педагогічних дисциплін та практичної підготовки. Розглянемо вивчення останніх в Луцькому педагогічному фаховому коледжі Комунального закладу вищої освіти «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради (табл. 1).

Таблиця 1

Обсяг психолого-педагогічних дисциплін та педагогічної практики згідно навчального плану підготовки здобувачів спеціальності 013 Початкова освіта

Види навчальної діяльності	Психолого-педагогічна підготовка	Педагогічна практика
Кількість кредитів	36	22,5
% від загального обсягу	15	9,25

Дані показують, що за спеціальністю 013 Початкова освіта, частка психолого-педагогічних дисциплін складає 15 %; практичної підготовки – 9,25 % від загального обсягу навчального навантаження. Слід зазначити, що при аналізі видів практики враховувались лише

ті, які, на нашу думку, формують готовність до виховної діяльності. Це дає можливість, з кількісної точки зору, формувати вчителя готового до вирішення професійних завдань та до виховної діяльності.

Однак, підготовка до провадження наскрізної виховної діяльності містить у собі не лише професійний, а і особистісний компонент. Знання закономірностей розвитку дитини є необхідними, проте недостатніми для вирішення даної проблеми. Випускники педагогічних спеціальностей повинні уміти організовувати та застосовувати на практичному рівні усі складові освітнього процесу, бути готовими до наскрізного виховання, а тому самостійно формувати в собі якості, зумовлені специфікою педагогічної професії.

Цінності вчителя – це регулятор, який керує відношеннями до світу і самого себе. Саме тому, необхідно пам'ятати про особистість вчителя, особливо це стосується вчителя початкової школи. Через те, що діти цього віку характеризуються підвищеною емоційністю, вразливістю до зовнішніх дій, що проявляється в усіх видах діяльності – ціннісні орієнтири педагога створюють додаткові можливості ефективного розвитку та становлення молодших школярів. Адже, як зазначалось вище, крім передачі знань, учитель має формувати та розвивати світогляд та ієрархію ціннісних орієнтацій учня, вчити орієнтуватись в суперечливих пріоритетах суспільства, допомагати стверджуватись через власну працю та отримувати моральне задоволення від досягнутого результату через докладання своїх зусиль – здійснювати наскрізне виховання.

Тому, при підготовці майбутніх вчителів початкової школи важливим є не лише засвоєння ними певного обсягу академічних знань, а і розвиток гуманних взаємин у системі викладач-студент, студент-студент, які мусять базуватися на почуттях взаєморозуміння, тактовності, терпимості, великодушності. Формування та розвиток гуманних стосунків є складним та динамічним процесом, що вимагає від викладачів закладів вищої освіти педагогічного спрямування створення та дотримання системи виховної діяльності, яка охоплює творчу співпрацю педагогічного та студентського колективів, педагогічну практику, цілеспрямовані

позанавчальні виховні заходи з різноманітними формами проведення.

Лише своїм прикладом учитель формує чуттєве ставлення та перетворює знання дитини на переконання. Як писав В. О. Сухомлинський, знання переплавляються у переконання лише тоді, коли «вихованцям хочеться вас наслідувати, хочеться бути схожим на вас, коли правда у ваших вустах стає привабливою і одухотворюючою, а наука наповнюється живим, трепетним биттям вашого серця» [Сухомлинський : 591].

Важливо, щоб формування цих цінностей не проходило стихійно, а було впорядкованим і цілеспрямованим процесом, що сприятиме створенню «правильної» ціннісної ієрархії. Виховання майбутніх вчителів у КЗВО «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради ґрунтується на таких положеннях: самопізнання; співвідношення себе з вимогами професії; національне виховання, як єдності поколінь в єдине ціле.

Найефективнішими формами роботи для стимулювання процесу виховання студентів педагогічних коледжів, на наш погляд є: робота у мікрогрупах, дискусії, захисти проєктів, «вживання» в задані образи та обмін останніми, проблемні завдання, наукові конференції, обговорення творів-роздумів.

В інноваційній методиці освітнього процесу Луцького педагогічного фахового коледжу переважає добір методів, засобів і прийомів, в яких можна виділити такі риси: спрямованість на формування внутрішньої людини, ядра особистості; зверненість до цілісності людини, волі, почуттів, до її розуму, серця і душі; різноманітність шляхів та способів формування цінностей.

Особистість студента цінується як унікальна сутність, яка є важливою сама по собі та має потенціал духовного, морального, інтелектуального, фізичного розвитку. Саме такий підхід до учнів початкової школи будуть використовувати випускники у своїй професійній діяльності, здійснюючи наскрізне виховання.

Відповідно до цих цінностей особистість повинна: прагнути пізнати власний характер, його сильні та слабкі риси; розвивати почуття самоцінності; прагнути жити за загальноприйнятими моральними нормами; вчитися впродовж усього життя; нести відповідальність за свої вчинки та за життя.

Вступаючи у суспільні відносини, здобувачі освіти педагогічного коледжу повинні керуватись такими цінностями: повага до життя та гідності усіх людей; співпраця; підтримка; вирішення проблем мирним шляхом; розуміння своїх громадянських обов'язків; розуміння законів; готовність протистояти ідеям і діям, шкідливим для окремих осіб чи усього суспільства; повага до права людей на релігійну і культурну своєрідність; сприяння демократії; визнання правди та єдності пріоритетів громадського життя.

У ставленні до навколишнього середовища: відновлення природного середовища, зруйнованого людиною; усвідомлення місця людини у світі; виправдання розвитку лише за умови збереження навколишнього середовища; збереження краси природи.

Організаційно-методичне забезпечення виховної діяльності здійснюють методичне об'єднання кураторів академічних груп та студентська рада. Система виховної діяльності охоплює творчу співпрацю педагогічного та студентського колективів. Педагоги вчать будувати діалог із самим собою, іншими людьми, світом в цілому відповідно до загальнолюдських цінностей, наповнювати себе новим змістом, обирати високі, гуманні цілі, у своїй професійній діяльності відроджувати педагогічний діалог, заснований на глибинному, внутрішньому сприйнятті наставника та вихованця.

Ціннісні орієнтації є однією з основних характеристик особистості і надзвичайно важливим її компонентом. Цінності не можна «нав'язати» ззовні, їх необхідно зробити бажаними, приємними і усвідомленими. Стратегічними напрямками виховної діяльності у професійній підготовці майбутніх вчителів початкової школи до провадження наскрізної виховної діяльності у педагогічному коледжі є: громадянське виховання, формування у студентів патріотизму, соціально-політичної компетентності; педагогічний пошук принципово нової організації виховної роботи; створення на основі національної самобутності й досягнень світової цивілізації життєздатної системи безперервного навчання та виховання для досягнення високого рівня підготовки конкурентоздатних фахівців, забезпечення можливостей постійного самовдосконалення особистості творчого педагога, здатного формувати

у майбутніх поколінь інтелектуальний та культурний потенціал країни як найвищої цінності нації – провадження наскрізної виховної діяльності.

Вимоги до вчителя з боку держави, батьків та учнів сходяться на постійному зростанні професійного, суспільного та особистісного розвитку першого. Дотримання і виконання, покладених на педагога обов'язків, можливе за умови благополучного емоційно-душевного стану особистості вчителя, його психологічного здоров'я, що є необхідним для провадження ефективної педагогічної діяльності в цілому і для реалізації наскрізного виховання зокрема. Створення безпечного освітнього середовища є однаково важливим як для здобувачів освіти, педагогів та студентів педагогічних спеціальностей – майбутніх вчителів початкової школи.

Висновки

Підготовка майбутнього вчителя є основою освіти майбутнього покоління, що впливатиме на всі процеси суспільства і визначатиме пріоритети розвитку нашої країни. Серед універсальних рис професії вчителя можна виокремити: високий інтелект, духовність, активну світоглядну та моральну позицію, вміння, бажання вчитись впродовж усього життя, любов

до учня, готовність до провадження наскрізної виховної діяльності.

Отже, підготовка до наскрізної виховної діяльності – це неперервний і керований процес, що містить у собі професійний та особистісний компоненти, набуття особистістю суб'єктивного досвіду формування морально-етичних та соціально-політичних цінностей у здобувачів початкової освіти в процесі професійної діяльності вчителя.

Вчитель початкової школи виступає певним моральним ідеалом для своїх підопічних, тому підготовка педагогів даної ланки є надзвичайно важливим аспектом у творенні суспільства. Підготовка вчителів що прийдуть у школи найближчим часом мусить містити у собі усі можливі впливи на формування універсальності спеціалістів, а саме: блоки необхідних дисциплін, формування вміння вибудовувати гуманні взаємини з усіма учасниками освітнього процесу, прагнення до постійного професійного та особистісного розвитку, а також сучасне бачення позитивного педагогічного іміджу. Вирішення даного питання залежить від консолідації зусиль на різних рівнях: держави, ЗВО та власне особистості майбутнього вчителя.

ЛІТЕРАТУРА

1. Богданова І.М. Професійно-педагогічна підготовка майбутнього вчителя на основі інноваційних технологій : дис... д-ра пед.наук : 13.00.04. Київ, 2003. 440 с.
2. Концепція НУШ. URL: <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola> (дата звернення 15.01.2021).
3. Кубанов Р. Якість вищої освіти: порівняльний аналіз поглядів зарубіжних і вітчизняних науковців. *Порівняльно-педагогічні студії*. 2014. Вип. 2–3. С. 27–32.
4. Семиченко В.А. Концепция целостности и ее реализация в профессиональной подготовке будущих учителей: дис. ... докт. наук : 19.00.07. Київ, 1992
5. Сидоренко В.В. Концептуальні засади Нової української школи: ціннісносвітоглядний аспект. *Професійний розвиток фахівців у системі освіти дорослих: історія, теорія, технології*: збірник доповідей III Всеукраїнської інтернет-конференції. Київ, 2018. С. 121–128.
6. Сисосєва С.О., Соколова І.В. Проблеми неперервної професійної освіти : тезаурус наукового дослідження : наук. видання. Київ : ВД ЕКМО, 2010. 250 с.
7. Сухомлинський В. Вибрані твори : у 5 томах. Київ, 1976. Т. 1. С. 591.

REFERENCES

1. Bohdanova, I.M. (2003). Profesiino-pedahohichna pidhotovka maibutnoho vchytelia na osnovi innovatsiinykh tekhnolohii [Professional and pedagogical training of future teachers on the basis of innovative technologies] *Candidate's thesis*. Kyiv [in Ukrainian].
2. Kontsepsiia NUSH. (2021). [The concept of a new Ukrainian school]. *mon.gov.ua* Retrieved from <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola>. (Last accessed: 15.01.2021).
3. Kubanov, R. (2014). *Yakist' vischoi osviti: porivnyal'niy analiz poglyadiv zarubizhnykh i vitchiznyanich naukovziv* [The quality of higher education: a comparative analysis of the views of foreign and domestic scholars]. Kyiv [in Ukrainian].
4. Semychenko, V.A. (1992). Kontseptsyia tselostnosti y ee realizatsyia v professyonalnoi podhotovke budushchykh uchytelei. [The concept of integrity and its implementation in the training of future teachers] *Doctor's thesis*. Kyiv. [in Russian].

5. Sydorenko, V.V. (2018). Kontseptualni zasady Novoi ukrainskoi shkoly: tsinnisnosvitohliadnyi aspekt [Conceptual principles of the New Ukrainian school: value-wise aspect]. *Profesiyni rozvytok fakhivtsiv u systemi osvity doroslykh: istoriia, teoriia, tekhnolohii. Professional development of specialists in the system of adult education: history, theory, technologies*. Kyiv : Agrosvita [in Ukrainian].
  6. Sysoieva, S.O., Sokolova, I.V. (2010). Problemy neperervnoi profesiinoi osvity : tezaurus naukovooho doslidzhennia : nauk. Vydannia. [Problems of continuing professional education: a thesaurus of scientific research]. Kyiv : VD EKMO, 250 p. [in Ukrainian].
  7. Suhomlynskyi, V. (1976). *Vybrani tvory: u 5 tomakh. [Selected works: in 5 volumes]*. Kyiv, T. 1. 591 p. [in Ukrainian].
-

N. A. ANTONIUK

*Candidate of Pedagogical Sciences,
Teacher of the Cycle Commission of Psychological and Pedagogical Disciplines,
Municipal Higher Educational Institution "Lutsk Pedagogical College"
of the Volyn Regional Council, Lutsk, Ukraine
E-mail: nadija3009@gmail.com
<http://orcid.org/0000-0002-4283-6629>*

S. V. SAVCHUK

*Teacher of the Cycle Commission of Psychological and Pedagogical Disciplines,
Municipal Higher Educational Institution "Lutsk Pedagogical College"
of the Volyn Regional Council, Lutsk, Ukraine
E-mail: svit0287@gmail.com
<http://orcid.org/0000-0002-9218-4913>*

**PROFESSIONAL TRAINING OF THE FUTURE PRIMARY SCHOOL TEACHER
FOR FUNDAMENTAL EDUCATIONAL ACTIVITIES**

Abstract. The article highlights the main aspects of the problem of preparing future primary school teachers to conduct end-to-end educational activities. The last normative documents that determine the requirements for pedagogical activity of modern teachers and the necessary competencies of a teacher are analyzed, the reasons for expanding their range for successful professional activity of a modern teacher are determined. The essence of the concept of "professional training" in the views of scientists is considered, the levels of this process are noted. Emphasis is placed on the importance of the educational component in the educational process. It is noted that the educational process of NUSH focuses on moral and ethical and socio-political values, the genesis of the concept of "value" is considered. It is stated that the Concept of the New Ukrainian School recommends the education of strong character traits through cross-cutting experience, a key element of which should be the example of the teacher. The influence of the primary school teacher on the formation of the personality of junior schoolchildren is highlighted. The importance of psychological and pedagogical competence of primary school teachers is highlighted. It is noted that the components of preparation for end-to-end educational activities are not only professional but also personal components. The volume of psychological and pedagogical disciplines and pedagogical practice in the process of preparation in a higher education institution is analyzed. The peculiarities of the formation of humane relations in the process of training future teachers are shown. The most effective forms of work to stimulate the process of educating students of pedagogical colleges are listed. An attempt is made to define the concept of "preparation for end-to-end educational activities". Emphasis is placed on the importance of supporting education reform at the state level to ensure a positive image of teachers, as well as the need for continuous personal growth of teachers, the formation of lifelong learning skills in the training of future professionals.

Key words: primary school teacher, professional training, education, values, end-to-end educational activity.

*Стаття надійшла до редакції 11.03.2021
The article was received 11.03.2021*